

Nemacka/Migracija/Srbi

“Srbi su se za stalno naselili u Nemackoj!”

Intervju sa predsednicom predsedništva Centralnog saveta Srba u Nemackoj (CSN), Prof. Dr. Stojankom Aleksic povodom 3. sednice predsedništva CSN-a u Berlinu

Berlin (MC) 00.02.2007 - U Berlinu je nedavno održana 3. sednica predsedništva Centralnog saveta Srba u Nemackoj (CSN). Boravak u Berlinu članovi CSN su iskoristili i za susret s ambasadorom Srbije u Nemackoj, Dr. Ognjenom Pribicevicem. Oni su, kako je naglaseno, želeli da ambasadora Srbije, informisu o radu i postojanju CSN-a iz prve ruke.

Nakon informativnog razgovora u ambasadi Srbije članovi predsedništva su se uputili u gradsku kucu opštine Scharlottenburg u kojoj je održana sednica predsedništva. Kako u predsedništvu isticu, odobrenje za održavanje jednog takvog sastanka u zvaničnim prostorijama grada Berlina izdala je gradonačelnica Scharlottenbrug-Wilmersdorf, Monike Thiemen (SPD).

Predah smo iskoristili za kratak razgovor s predsednicom predsedništva CSN-a, Prof.Dr.Stojankom Aleksic iz Hamburga.

Gospodjo Aleksic vi ste jedan od glavnih inicijatora za formiranje jos jedne srpske organizacije na nivou Nemacke. U statutu CSN-a jasno dajete do znanja da ce ova organizacija da se u glavnom bavi integracijom i ukljucivanjem srpskih gradjana u nemacko drustvo. Manje paznje ste posvetili odnosu dijaspore prema zemljama porekla Srba u Nemackoj. Da li je to namerno uradjeno?

Pa vidite, u preambuli naseg statuta stoji ono sto mi svi zapravo vec odavno znamo ili slutimo. Medjutim mi se bojimo da to izgovorimo. A to je da se oko 700.000 Srba za stalno nastanilo u ovoj zemlji. Nemacka je time postala, koliko god to mozda gorko zvučalo, nasa nova domovina i domovina nase dece.

Gledajuci nasu decu i generacije koje tek dolaze smatramo da je iluzorno govoriti da smo mi samo privremeno tu i da cemo da se uskoro vratimo sa „privremenog boravka“, kako se to nekada govorilo.

Cinjenica je da migracija Srba u Nemacku traje vec dobrih sto godina. Dakle od pocetka proslog veka. Tek u zadnjih 40 godina na nemackom govornom podrucju (dakle i u Austriji i Svajcarskoj) naselilo se skoro milion Srba. Oni dakle na ovim prostorima zive vec u drugoj, trecjoj pa neki i u cetvrtoj generaciji. Pitajte te ljude, tu decu kada ce se vratiti?

Centralni savet Srba u Nemackoj zbog toga svesno i bez iluzija sagledava situaciju Srpske dijaspore u Nemackoj. Mi otvoreno govorimo o njenim problemima i zalazemo se da se ti problemi resavaju tu gde zivimo. Nasi problemi su ujedno i nemacki problemi, jer smo mi deo ovog drustva. Prema tome nije i ne moze biti nista sporno u tome da saradjujemo s nemackim institucijama i ucestvujemo u kreiranju politike prema nama kroz politicke partije, politicke strukture ove drzave. Pri tome jasno moramo da znamo koji

su interesi nas Srba koji zivimo u Nemackoj ili naprimer interesi Srbije kao drzave.

Vi cesto govorite o problemima srpske dijaspore. U Srbiji se malo zna o tim problemima budući da se tamo uglavnom smatra da dijasporci žive u medu i mleku. Koji su to problemi koje dijaspora ima?

Izdvojila bi samo dva: prvo nedovoljno znanje maternjeg jezika medju decom migranata kao neotudjovog dela identiteta jedne licnosti i kao drugo nedovoljan stepen odgovornosti srpskih roditelja u animiranju svoju dece da se obrazuju i pohađaju vise ili visoke skole.

4% nasih ucenika posecuje naprimer gimnazije. Samo 4% od ukupno 60.000 srpske dece skolskog uzrasta a koja su uglavnom u Nemackoj i rodjena! Necete verovati 33% ukrajinske dece u Nemackoj pohađa gimnazije iako su se u ovu zemlju doselili tek u poslednjih 15 godina.

Srpskih studenata u Nemackoj procentualno ima tri puta manje nego naprimer hrvatskih. Varate se ako ocekujete da oni koji ne studiraju barem završavaju zanate. Svega 3.800 nase omladine su ucenici u privredi. To ne cudu ako se zna da 20% nase dece pohađa samo osnovnu skolu (Hauptschule) s razlicitim rezultatima. Naravno da je s takvim skolskim uspesima izuzetno tesko poronaci odgovarajuci zanat. Buducnost te dece je neizvesna posebno u aktualnoj ekonomskoj situaciji Nemacke. Koliko dugo ce ova drzava da trpi da pored svojih problema resava i probleme migranata, cujemo sve cesce u javnosti? Svedoci smo toga da se odnos Nemaca prema nama strancima u zadnjih 5 godina drasticno promenio.

Mi Srbi u Nemackoj zbog toga moramo aktivno da ucestvujemo u sto boljem pozicioniranju naseg naroda u ovoj zemlji ako ne zelimo da za deset, dvadeset godina budemo izgubljena manjina.

Naglasila bi da ovi problemi srpske dijaspore nece moci da se rese u Srbiji. Oni moraju da se rese tu gde Srbi žive. Kako da Srbija resi pomenute probleme srpske dece i omladine koja živi u inostranstvu? Kako da ih naprimer „natera“ da uce Srpski? Kako Srbija da „natera“ da pohađaju skole? Kako Srbija da cuva identitet mladih Srba u rasejanju? Zar to nije nas zadatak da radimo?

Ali kakve veze ima ucenje srpskog jezika sa skolskim uspehom dece. Objasnite nasim citaocima to malo podrobnije. Zar nije pametnije da se deca bolje kroz ponemce pa ce im onda i karijera biti sjajnija?

Iztrazivanja pokazuju da su deca koja su kao druga generacija dosla za Nemacku imala mnogo bolje ocene i profesionalne uspehe nego deca koja su se tu rodila. Naucnici su se zainteresovali za taj fenomen. Potvrdilo se sledece da deca koja se tu rode do upisivanja u nemacku skolu ostaju u glavnom u krugu roditelja. Kojim se jezikom roditelji koriste u tih prvih sest godina kada razgovaraju sa svojom decom? Ako govore samo srpski, deca ce tek sa sest godina da pocnu da uce Nemacki. Dokazano je da oni nikada nece da nadoknade ovo nedovoljno znanje nemackog jezika. I u obrnutom slucaju se desava nesto slicno. Ako stranci roditelji sa svojom decom govore samo Nemacki, ili u najgorem slucaju, izmesani „Srpsko-nemacki“, ova deca postaju analfabeti u oba jezika. Oni ce, pre svega zbog akcenta, uvek imati slabije sanse prilikom konkursa nego deca koja govore Nemacki bez akcenta.

Zbog toga se CSN medjuostalom zalaze za uvodjenje srpskog jezika kao drugog stranog jezika (2. Fremdsprache) u nemackim skolama u kojima ima dovoljan broj srpske dece. Nadalje se zalazemo za dvojezicno zbrinjavanje nase dece kroz predskolske ustanove i za njihovo pripremanje za nemacke skole kroz srpske i nemacke pedagoge koji govore perfektno knjizevni srpski odnosno nemacki jezik. Potom zelimo da u saradnji s Dopunskom nastavom ovoj instituciji oduzmemo imidz rezimske ili

nacionalisticke sekte i da zajednicki povecamo broj njenih učenika. Posećivanje Dopunske nastave želimo da napravimo atraktivnijim a ne kao moru za decu koja sa Srbijom jedino poistivecuju raspust, baku i deku i komsijske klince. Imamo nekoliko sjajnih ideja kako Dopunsku nastavu unapredimo, finansijski osposobimo i pre svega osvezimo njen pedagoski rad.

Iz ovoga se jasno vidi da nasu decu i omladinu doslovce guramo centar nemackog drustva, ali kao jednu obrazovanu, dvojezicnu i, sto se identiteta tice, samosvesnu srpsku elitu u Nemackoj. Plodovi ovog naseg rada ne mogu

CSN postoji svega sest meseci. Sta ste uspeli da uradite u ovom kratkom vremenu?

Ovakav vid rada je i za nas nesto novo. Vidite predsednistvo CSN-a se sastaje svaka dva meseca. Clanovi predsednistva zive jedan od drugoga udaljeni i do 800 kilometara. Iz mudju sastanaka kontaktiramo telefonom, mailom ili postom. Morali smo da pronadjemo metod diskusije i odlucivanja „na daleko“. Verujte mi to nije tako lako, pre svega kada se uzme nas juzni temperament u obzir. U medjuvremenu smo registrovani i priznati kao dobrotvorna organizacija. Izradjene su sve potrebne alatke za rad jednog ovakvog drustva: memorandum, podsetnice, press-informacije, osnovna internet prezentacija, telefonski i faks prikljucak.

Poceli smo i da skolujemo uze predsednistvo. U saradnji sa zadudzbinom „Konrad Adenauer“ redovno ucestvujemo u edukativnim seminarima koji ce da profesionalizuju rad CSN-a ali i pridruzenih organizacija. Sredinom novembra 2006-e ucestvovali smo u seminaru na temu „Finansije i sponzoring u klubovima“. Tu smo dobili izuzetno vazne informacije o finansiranju jednog ovakvog vida rada. Naredni seminar u martu 2007-e tematizuje „Vodjenje sastanaka i radnih grupa“. Paralelno pripremamo uz podrsku nasih zdruzenih organizacija, da i u drugim delovima Nemacke promovisemo CSN. U tu svrhu je osmisljena turneja kroz razne pokrajine i u raznim sredinama Srba. Tom prilikom CSN bi se predstavio i svim pokrajinskim vladama, gradskim vlastima, kontaktirao sa opunomocenicima za pitanja stranaca ili dobrotvornim organizacijama koje se bave pitanjima srpskih migranata. Paralelno radimo na ponudi koju CSN nudi svojim clanovima ali i svim zainteresovanim organizacijama Srba.

Jedan od udarnih projekata u sledecoj godini bi bilo obelezavanje 40-godisnjice ekonomske migracije iz bivse SFRJ. Projekat je u pripermi i na samom pocetku. Potrebni su nam sociolozi, novinari, pisci, istoricari, umetnici ali i saradnici sa „zivotnim iskustvom u dijaspori“. Ovim putem bi zamolila da nam se jave zainteresovani iz cele Nemacke i da se ukljuce u rad.

Prolog 1: Adresa/kontakt CSN-a

Prilog 2: Preambula CSN-a

248 Zeilen, max 72 Bruttoanschlage

10.346 Bruttoanschlage (mit Leerzeichen)